

**IMPORTANȚA ZILEI DE SENSIBILIZARE PRIVIND BIBLIOTECILE (NAD)
PENTRU CREȘTEREA VIZIBILITĂȚII INSTITUȚIILOR INFODOCUMENTARE**

THE IMPORTANCE OF LIBRARY AWARENESS DAY (NAD)
TO INCREASE THE VISIBILITY OF INFODOCUMENTARY INSTITUTIONS

Elena HARCONIȚA, Valentina TOPALO

Abstract: *Between 2015-2018, the USARB Scientific Library participated in the International Project "Library Network Support Services: modernising libraries in Armenia, Moldova and Belarus through library staff development and reforming libraries" [LNSS], co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union. It was an Institutional Capacity Building Project, one of the specific objectives being the increase of the visibility and the role of the library through the annual development of the National Awareness Day (NAD) in the society.*

Participants in this project were nine university libraries in Armenia, Belarus and the Republic of Moldova with the Scientific Library of the Academy of Public Administration in Chisinau and the Scientific Library of "Alecu Russo" Bălți State University. Following the recommendations of the Project and the experiences of European libraries, librarians from the two nominated institutions, already for five consecutive years, are carrying out action programs to mark the National Library Awareness Day, an event coincides with Librarian Day in Moldova and World Book Day and Copyright. This paper reiterates the actions taken by the USARB Scientific Library dedicated to the National Library Awareness Day: celebration in the Government House of the Republic of Moldova, National Book Collection and Donation Campaign, Literary Characters Gala (Cosplay), organization of public debates, youth seminar researchers from the north of the country, Student Lecture - 2017, round table on access to education for young people with disabilities in Moldova with a focus on university education, thematic exhibitions, book cafe, zig zag café, flash mobs, etc.

Keywords: *LNSS project, NAD Moldova, Librarian's Day, National Library Awareness Day, library marketing, modernization of services, marketing, USARB Scientific Library*

În multe țări din lume, Ziua Bibliotecii și a Bibliotecarului se desfășoară ca o zi de omagiere a bibliotecilor și celebrare a bibliotecarilor, o zi de promovare a oportunităților ce le oferă instituția info-documentară și de convingere a comunităților privind credibilitatea informațiilor de la specialiștii cu înalte competențe digitale.

În anul 2001 a fost instituită Ziua Bibliotecarului în Republica Moldova prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1774 din 21.11.2000, inițial la 5 octombrie, apoi după modificarea din 08.02.2010, la 23 aprilie, care este și Ziua Internațională a Cărții și Drepturilor de Autor, instituită în anul 1995 la conferința generală a UNESCO. În Decret sunt stipulate următoarele: „Având în vedere vechimea și rostul profesiei de bibliotecar în spațiul nostru istoric, cinstind memoria iluștrilor personalități din pantheonul național care au îmbrățișat această profesie, apreciind aportul pe care l-a adus și îl aduce biblioteca și bibliotecarul la dezvoltarea culturii țării noastre, recunoscând

că această instituție și această profesie joacă un rol important în dezvoltarea societății informaționale și luând în considerare propunerea Asociației Bibliotecarilor”.

Prin Decretul invocat a fost definită o zi de conștientizare națională a profesiei de Bibliotecar și a Instituției Cărții. De fapt, bibliotecile promovează nu numai zile ori săptămâni, ci ani întregi, evenimente de sensibilizare prin informarea și educarea utilizatorilor privind cartea, lectura, bazele de date, instrumentele de cercetare, contribuind la creșterea gradului de conștientizare a rolului și valorii bibliotecii pentru comunitate, societate. Începând cu cel de al 3-lea Mileniu, importanța bibliotecii și a bibliotecarului a fost amplificată, îmbogățindu-se cu o varietate de idei creative și oportunități moderne.

Sub auspiciile Proiectului LNSS „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reforma bibliotecilor”, cofinanțat de Programul ERASMUS+ al Uniunii Europene, Proiect de Consolidare a Capacităților instituționale, la 23 aprilie 2017, în Republica Moldova, s-a desfășurat pentru prima dată Ziua Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile sincronizată cu Ziua Bibliotecarului în Republica Moldova.

În Proiectul LNSS au participat 9 biblioteci universitare din Armenia, Belarus și Republica Moldova. Republica Moldova a fost reprezentată de Biblioteca Academiei de Administrare Publică din Moldova și Biblioteca Științifică USARB, coordonatorul Proiectului fiind Academia de Administrare Publică din Armenia. Partenerii europeni au fost: Institutul de Tehnologii din Limerick (Irlanda); Universitatea „Transilvania”, Brașov (România); Universitatea din Creta, (Grecia) și Pyramid Group din Germania.

Instituirea Zilei Naționale de Sensibilizare privind bibliotecile, în calitate de o componentă obligatorie a unui Proiect European (cu perspectiva realizării timp de 10 ani și mai mult), a avut o menire transformatoare pentru participanți, învățându-i să promoveze și să facă o cât mai mare publicitate potențialului bibliotecilor pentru instruire, cercetare și învățarea pe tot parcursul vieții.

Promotorii evenimentului construiesc o percepție pozitivă asupra bibliotecilor, dorind să demonstreze *un model inovator de bibliotecă* (Ion Stoica „Bibliotecile în universul comunicării: Opinii. Ipoteze. Certitudini. Cluj Napoca: Ecou Transilvan, 2016). Energia Zilei și emulația creată în jurul ei a fost folosită pentru a mobiliza autoritățile, comunitățile și resursele din proiectul de reformare a bibliotecilor, a dezvoltării personalului, serviciilor, pentru ca fiecare viitoare ediție a Zilei să impresioneze și să lase urme cât mai profunde.

Proiectul Library Network Support Services (LNSS): modernising libraries in Armenia, Moldova and Belarus through library staff development and reforming library services (LNSS), a fost axat pe îmbunătățirea nivelului de competențe și aptitudini ale personalului bibliotecar din învățământul superior în Armenia, Moldova și Belarus pentru reformarea și modernizarea bibliotecilor, dezvoltarea bibliotecilor inovatoare ca un sprijin pentru educație și învățământ pe tot parcursul vieții.

Obiectivele Zilei Naționale de Sensibilizare:

- *Promovarea resurselor informaționale și a serviciilor de bibliotecă, implicând participarea instituțiilor din învățământ de toate nivelurile;*
- *Creșterea gradului de conștientizare a rolului și funcțiilor bibliotecilor în instituțiile de învățământ: universități, licee, școli generale, colegii, școli profesionale;*
- *Implicarea reprezentanților Guvernului, Ministerului Educației, Culturii și Cer-*

cetării, a organelor locale de conducere în soluționarea problemelor bibliotecilor și ale bibliotecarilor;

- Creșterea conștientizării societății civile.

Grupul țintă: studenții, profesorii, elevii din licee, persoanele cu nevoi speciale, autoritățile instituționale, guvernării, mass-media.

Activitățile promovate în acești ani i-au avut în calitate de parteneri pe reprezentanții Ministerului Educației, Ministerului Culturii, Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova, Organizațiilor Internaționale: ONU, UE, NATO, USAID, Institutului de Dezvoltare a Societății Informaționale, Uniunii Scriitorilor.

Programul Internațional de Advocacy (IAP), lansat de IFLA în 2016 subliniază că „advocacy presupune acțiunile pe care indivizii și organizațiile le pot întreprinde pentru a influența luarea deciziilor la nivel local, regional, statal, național și internațional, decizii care să sprijine conceperea unei politici favorabile și modificarea modului de finanțare care să vină în ajutor bibliotecilor (publice)” (Global Libraries Advocacy Guide, 2011, p. 2).

Activitățile promovate au amintit tuturor că „Bibliotecile pot fi partenerii cheie în susținerea” educației, cercetării științifice, în difuzarea și îmbogățirea cunoștințelor, formarea și instruirea tinerilor pentru viitoarea lor profesie.

După promovarea evenimentului, a fost efectuată analiza swot, aplicată în vederea evaluării și identificării punctelor forte și slabe, a oportunităților și amenințărilor posibile. În timp ce punctele forte și punctele slabe sunt variabile interne ale proiectului, oportunitățile și amenințările sunt variabile ale mediului extern care pot perturba activitatea bibliotecii. Astfel, punctele forte reprezintă aspectele de excelare ale bibliotecii: re-sursele umane, resursele informaționale, dotarea cu echipament tehnic performant, mobilier confortabil, acestea fiind pasibile reorganizării și revitalizării. Punctele slabe reprezintă ariile ce trebuie ameliorate, oportunitățile se referă la factorii externi ai Bibliotecii de pe urma cărora ea poate profita pentru a obține un avantaj competitiv, iar amenințările sunt aspecte ce pot pune în pericol dezvoltarea Bibliotecii.

Tabelul 1. Analiza SWOT

	Puncte Tari	Puncte Slabe
sursa internă	<ul style="list-style-type: none">- Sporirea gradului de conștientizare a societății privind bibliotecile și bibliotecarii;- Creșterea importanței strategice a bibliotecilor pentru educație, cercetare, învățarea pe parcursul întregii vieți;- Acțiuni colaborative cu partenerii și autoritățile bibliotecare;- Activități de caritate (abilitatea de a colecta fonduri);	<ul style="list-style-type: none">- Buget limitat;- Echipamente și mobilier depășit;- Lipsa sprijinului din partea autorităților și a organizațiilor publice;- Schimbări în politica națională, schimbări de legislație;- Crize economice naționale și mondiale

	<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea valorilor bibliotecii prin activitățile de Ziua Națională de Sensibilizare; - Diseminarea promovării resurselor informaționale, a gândirii originale și creative; - Întărirea sentimentului de apartenență a utilizatorilor la valorile bibliotecii. 	
	Oportunități	Amenințări
sursa externă	<ul style="list-style-type: none"> - Potențialul noilor parteneriate; - Creșterea popularității bibliotecilor, a resurselor informaționale deținute, inclusiv produsele semnate de bibliotecari; - Conștientizarea de către autoritățile publice a necesităților și problemelor cu care se confruntă bibliotecile în contextul crizelor, cum ar fi focarul Covid-19; - Crearea condițiilor de incluziune a persoanelor cu nevoi speciale; - Consolidarea parteneriatelor cu mass-media 	<ul style="list-style-type: none"> - Inactivitatea unor bibliotecari și biblioteci; - Lipsa de interes din partea studenților și a partenerilor; - Indiferența autorităților publice, a mass-media.

Programul NAD din 23-24 aprilie, anii 2017-2021, a cuprins circa 48 de activități și 4774 participanți. Pregătirea către NAD anual durează în jur de șapte luni, echipa de proiect relaționând cu comunitatea profesională referitor la Ziua Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile în diferite moduri: intervenții la cicluri de reuniuni profesionale, în ședințe de monitorizare și diseminare privind implementarea Proiectelor naționale și internaționale, adunările de producere, conferințe, întrunirea profesională a bibliotecarilor din învățământ din Nordul Republicii Moldova, Simpozionul Anul Bibliologic (BNRM), în acțiunile de inaugurare a Centrului de Informare al UE la Râșcani, Conferința anuală ABRM, sărbătorirea Zilei Europei în cadrul Orașelului European, Celebrarea celei de-a 30-a aniversări a Programului Erasmus+ în R. Moldova

ș.a.

Tabelul 2. Indicatorii activităților pentru diferite scopuri de marketing

Tipuri de activități	Număr de evenimente	Număr de participanți
Expoziții tematice online	13	14 289 vizualizări
Reuniuni profesionale, inclusiv cu bibliotecarii din învățământ din Nordul Republicii Moldova	10	942
Conferința anuală ABRM/Conferințe locale	4	340
Anul Bibliologic 2016-2020	5	522
Ședințe de diseminare	15	413
Adunări de producere	8	420
Monitorizarea Proiectelor din cadrul Programului ERASMUS + și TEMPUS	8	470
Furnizarea informațiilor prin e-mail, messenger cu evidențierea subiectului	1 227	9 200
Training	3	90
Ziua Europei în cadrul Orășelului European, în cadrul Centrului de Informarea a Uniunii Europene	1	500
Târgul Proiectelor Erasmus+ în USARB (în 2020)	4/1 online (aplicația Google Meet)	3 915
Celebrarea celei de-a 30-a aniversări a Programului Erasmus+ „Erasmus+ o poveste de 30 ani	1	250
FlashMob	2	173
Gala personajelor Literare (Cosplay)	1	80
Concurs Național <i>Cel mai Bun Bibliotecar/ Cele mai reușite lucrări în domeniul Biblioteconomiei și Științele Informării</i>	4	412
Donație Fundației Cernobâl	1	180
Dezbateri privind cartea tipărită și electronică	1	50

Seminarii/masa rotundă	15	1 758
Book Café, Zig Zag Café online	1/1	26/82
Total	99 (mesaje, email - 1 227)	9 613/14 289 vizualizări

În anul 2017, scenariul - algoritm pentru organizarea Zilei Naționale de Sensibilizare a fost schimbat din cauza intemperiilor, astfel activitățile au avut loc în perioada 26 aprilie - 5 mai 2017, promovându-se Conferința de Inaugurare „Biblioteca Ta - Progresul Tău”.

Criza Coronavirus a schimbat dramatic și rapid viața bibliotecilor. Ca și alte biblioteci din lume, Biblioteca Științifică USARB a închis accesul fizic la recomandarea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, a oficialilor din domeniul sănătății publice, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova <https://mecc.gov.md>. A rămas deschis accesul online, redirectionând Programul în spațiul virtual, oferind servicii și conținuturi digitale, de care comunitatea academică a avut și continuă să aibă nevoie.

În acest context, Ziua Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile / Ziua Bibliotecarului a fost evaluată în funcție de cele cinci criterii – relevanță, eficiență, eficacitate, durabilitate, diseminare și impact. Schimbările economice, sociale din țară, cât și cele din comunitatea academică s-au concentrat asupra întrebărilor „De ce?” și „În ce condiții programul de marketing a produs impactul așteptat?”. Această abordare a permis să fie analizate activitățile și rezultatele de impact.

Relevanță: A fost realizat planul de management și marketing al proiectului, respectând durata convenită și calitatea evenimentelor. Pas cu pas, la fiecare etapă, bibliotecarii au fost orientați spre atingerea progresivă a scopului propus. Proiectul a fost administrat în mod corespunzător de un proiect-manager care a știut să comunice și să dirijeze echipa de proiect la nivel operațional, în așa fel ca să asigure, în primul rând, informațiile necesare în timp util și să coordoneze eficient toate acțiunile. La rândul ei, echipa a înțeles, aplicând corect și complet tot ce era de îndeplinit conform programului. Concepția, proiectarea și implementarea programului a fost relevantă comunității academice. Trebuie menționată receptivitatea facultăților, liceului, colegiului, ONG-urilor studențești, bibliotecarilor din școli, licee, colegii, bibliotecarilor din municipiul Bălți.

Eficacitate: obiectivele programului au fost atinse, respectând direcțiile stipulate în proiectul LNSS, planul de operare al BȘ USARB. Proiectul a început și a finalizat la puncte bine definite, fiindu-i asigurată în continuare mentenanța și componenta de marketing evaluată în comparație cu rezultatele preconizate.

Eficiență: au fost utilizate mijloace metodice și tehnologice, echipament tehnic achiziționat din resursele financiare ale proiectului pentru atingerea rezultatelor dorite. Noul echipament a fost apreciat ca o inovație esențială și un valoros beneficiu pentru succesul și derularea eficientă a proiectului și activității bibliotecii de după proiect. Echipamentul achiziționat oferă utilizatorilor facilități adecvate și funcționale pentru accesul la infrastructură informațională, comunicare, instruire la tabla interactivă ș.a.

Durabilitate: instrumentele, produsele și serviciile inovative sunt utilizate în continuare, susținând și schimbând mediul de cercetare al studenților de la ciclul întâi de studiu, masteranzilor, doctoranzilor și cercetătorilor. Echipă e bine motivată, asigură calitatea promovării activităților și se îngrijește pentru ca procesele din perioada post proiect să fie de înaltă calitate. Sunt integrate posibilitățile NAD ca component important al proiectului pentru a fi dezvoltat în continuare. S-au ivit noi pagini în progresul bibliotecii universitare, în dezvoltarea parteneriatului, consolidarea potențialului ei, tendinței de a se transforma în ritmul vremii și de a rămâne cât mai utilă în spațiul academic și nu numai.

Diseminarea: difuzarea informațiilor despre bunul mers al proiectului, al rezultatelor și impactului asupra utilizatorilor garantează succesul atingerii scopului și obiectivelor instituției infodocumentare.

Impact: Proiectul a produs impactul așteptat, având în vedere contextul și resursele disponibile. Prezența utilizatorilor a influențat rezultatele Zilei sub egida Anului 2019: Anul Promovării Imaginii Bibliotecii în Comunitate, Anul 2021: Anul Promovării Imaginii Bibliotecii În Comunitate, 2021, Anul Fortificării Digitizării Activităților bibliotecilor. Conținutul programului anual al Zilei Naționale de Sensibilizare privind bibliotecile a produs un impact vizibil și măsurabil asupra comunității academice.

12 activități au fost promovate prin webul Bibliotecii, pagina proiectului LNSS, rețelele sociale, site-ul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, Biblioteca Națională a R. Moldova.

Elementele tradiționale armonizate cu tehnologiile informaționale și comunicaționale au propus utilizatorilor o serie de expoziții online cu multe noutăți din domeniul cărților: De la 13 000 până la 14 289 de vizite a 13 expoziții online consacrate cărții rare - ilustrative, luminoase, dinamice și atractive pe web-ul bibliotecii <http://libruniv.usarb.md>, prezentate mediului academic și nu numai. În 75 de ani de activitate, Biblioteca Universității din Bălți și-a îmbogățit colecțiile nu numai prin achiziții curente, schimb interbibliotecar, dar și cu multe donații. Menționăm cu recunoștință donațiile de la Asociația Pro Basarabia și Bucovina, Filiala „Costachi Negri” din Galați, România, de la Biblioteca Națională din București, Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava și bibliotecile universitare românești, de la persoane particulare, de la organizațiile internaționale ONU, UE, Asociații. Expozițiile au cuprins lucrări deosebit de importante, editate în prestigioase edituri, centre culturale și spirituale din lume. Amintim aici titlurile expozițiilor: *Bibliotecarul – om de cultură, creator, formator, furnizor de informații calitative, Bibliologi notorii ai Republicii Moldova, Din colecția de cărți rare; Valori bibliofile cu supralibros și ex-libris în colecția Bibliotecii Științifice USARB; Cărți cu autograf și dedicații în colecțiile Bibliotecii Științifice USARB; Cărți aniversare 2017; 208, 2019, 2021, Bibliotecarul universitar – formator, consilier, partener în educație și cercetare; Istoria vizuală: Enciclopedii istorice în imagini (din colecția Oficiului de referințe bibliografice) Resurse informaționale pentru percepția dizabilității în societate, Contribuțiile științifico-didactice ale profesorilor și bibliotecarilor universitari 2018, Nici o sarcină nu este mai importantă și nu merită mai multă onoare decât cea îndeplinită în serviciul comunității de un Bibliotecar competent și serios.” Melvil Dewey, 1873; Contribuțiile științifico-didactice ale profesorilor și bibliotecarilor universitari, 2018 Bibliotecarul universitar – specialist în cercetare, managementul cunoștințelor, inteligență competitivă, Lectura - subiect în pictură.*

Activități la nivel instituțional, municipal, național și internațional.

15 comunicări au fost prezentate în cadrul Colloquia Bibliothecariorum *In Memoriam Faina Tlehuci, 2017-2020*. Secțiunea *Bibliotecile viitorului: posibilități infinite au fost* subiecte ce țin de promovarea virtuală a Bibliotecii și bibliotecarilor USARB prin servicii și produse moderne.

17 comunicări au fost prezentate în cadrul conferinței științifico-practică cu participare internațională *Tradiție și inovare în cercetarea științifică, 2017-2020*, o comunicare în cadrul *Forumului managerilor din sistemului național de biblioteci, BNRM, Conferința națională ABRM la Bălți din luna noiembrie 2017*, Conferința Științifico-Practică Internațională *Managementul Educațional*, organizat de Facultatea de Științe ale Educației, bibliotecarii participând cu prezentarea *Management inovativ - Provocarea pentru Științele Educației*.

Simpozionul științific internațional „Integralizarea domeniilor de educație artistică: repere teoretico-metodologice, provocări și perspective”, a fost conceput și realizat în cadrul proiectului de cercetare științifică *Modelul de integralizare teoretico-metodologică a domeniilor educației artistice din perspectiva formării inteligenței spirituale a personalității*, la Secțiunea *Dezvoltarea ideilor lui D. Kabalevsky în pedagogia artistică contemporană*.

Seminarul metodic-practic municipal cu subiectul *Evaluarea cu ajutorul tehnologiilor informaționale în cadrul procesului educațional la disciplina Limba franceză*, a fost organizat de către Liceul Teoretic Republican „Ion Creangă” din Bălți.

În cadrul a cinci Târguri de promovare a proiectelor ERASMUS+, numai în anul 2019, mai mult de 50% dintre vizitatori au ales „sensibilizarea și profilul proiectului LNSS”, 2 737 de utilizatori au fost interesați de „rolul Bibliotecii universitare în comunitate”. Sloganul „Biblioteca Ta – Progresul Tău”, cu adevărat reprezintă succesul academic al fiecărui tânăr, contribuind la dezvoltarea, educația și învățarea pe tot parcursul vieții.

A fost organizat Flash Mob-ul - eveniment cu o puternică conotație culturală și într-un stil modern, de către elevii Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă”. Cele 10 minute „Bibliotecă. Carte. Știință”, au fost combinate cu voci, muzică și efecte sonore. Flash Mob-ul, desfășurat în spațiul academic, a atras un număr mare de utilizatori care au transmis în acest fel mesajul privind importanța cărților, a rolului Bibliotecilor și Bibliotecarului, percepute drept un triumf al cunoașterii.

În Clubul Cărții al BȘ USARB a avut loc *Gala Personajelor Literare (Cosplay)*, la care au participat studenți cu teatralizarea personajelor din diverse povești, iar elevii Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă”, au debutat în personaje costumate din operele românești: Nică, din „Amintiri din copilărie”, Otilia – romanul „Enigma Otiliei”,

„Mara”, Ioan Slavici, etc. Toate personajele costumate au fost interesante, iar participanții au meritat deplina apreciere pentru efortul depus în realizarea costumului și prezentarea personajului.

În ediția întâi a Book Caffe, 22 de participanți au aflat mai multe despre rolul cărții și dreptul de autor, despre copyright, experiențele și bunele practici privind activitatea cotidiană a Bibliotecii și a Bibliotecarului universitar, despre resursele informaționale și serviciile electronice, luând act de mai multe materiale promoționale. Studenții au lecturat poeme din opera Margaretei Curtescu, scriitor, critic literar, conferențiar universitar, din volumele scriitorilor universitari bălțeni Nicolae Leahu, Maria Șleahițchi. Tinerii au folosit atât cartea tipărită, cât și pe cea electronică, fiecare din ei manifestând competențe de critic literar, comentând cu argumente concludente poezia citită, urmată de comentariile autorei Margareta Curtescu.

În Centrul de Informare al României au avut loc dezbateri publice privind *Cartea tipărită vs e-book*. Studenții Facultății de Litere, specialitatea Jurnalism și Științe ale comunicării, au polemizat despre rolul cărții tipărite versus carte electronică, avantajele și dezavantajele cărții tipărite și a lecturii online. De la cartea tipărită până la cea apărută online, biblioteca are

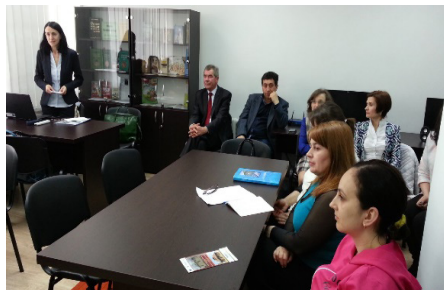

un rol central în asigurarea accesului la conținut. De aceea, în cadrul dezbaterii, au fost analizate problemele și provocările apărute în oferirea conținuturilor utilizatorilor. Subiectele și temele abordate în cadrul dezbaterii: experiența utilizatorilor în ceea ce privește cartea digitală și așteptările lor legate de posibilitatea utilizării lor; modul în care Biblioteca asigură accesul deschis la colecțiile tipărite și cele electronice, cărțile electronice aflate sub incidența dreptului de autor, prezervarea conținutului existent exclusiv online etc. Studenții au optat, cizeci la cizeci, atât pentru cartea tipărită, cât și pentru formatul ei electronic. În cadrul evenimentului a fost prezentată o sinteză pe marginea studiului [Cartea electronică în percepția utilizatorilor](#) și expoziția online Cărți aniversare 2017. Clubul Cărții a găzduit masa rotundă a studenților de la specialitatea de asistență socială - *Accesul la educație a tinerilor cu dizabilități în Moldova cu focalizare pe educația universitară*, vorbitorul – cheie fiind dr. Valentina Prițcan, conf. univ., USARB, Membru al Grupului de experți privind reformele în învățământul superior (HERE), unde a fost prezentată și o expoziție online cu același subiect. În cadrul discursului său, Valentina PRIȚCAN a făcut trimitere la documente de politici, acte normative și legislative naționale în vigoare: Codul Educației al Moldovei, Strategia de mobilitate 2020, aprobată în 2012, Angajamentele asumate de RM ca rezultat al aderării la procesul Bolonia, Comunicatul de la Leuven /Louvain-la-Neuve, directive UNESCO în materie de educație, Directive ale Comisiei Europene, CoE. Împreună cu studenții de la Facultatea de Drept și Științe Sociale au fost numite problemele dizabilității de mare complexitate; documentele internaționale și cele naționale care precizează nevoia de ancorare a sistemului educațional în modele de politici și practici incluzive care ar urmări în abordarea dizabilității respectarea drepturilor fundamentale ale omului. În continuare Doamna doctor Valentina Prițcan le-a vorbit studenților despre principiile care guvernează o educație de calitate pentru toți: Normalizarea condițiilor de viață

pentru toți copiii și tinerii; Accesibilizarea sistemului de educație, pentru a oferi șanse egale tuturor copiilor și tinerilor, indiferent de particularitățile lor de dezvoltare, sau de condițiile de viață (sociale, economice, culturale); Valorizarea unicității modelelor de dezvoltare prin cultivarea diversității ca sursă de dezvoltare; Nondiscriminarea în școală și societate; Egalizarea șanselor de reușită școlară și socială – echitate în educație. Intervenția timpurie pentru înlăturarea barierelor în învățare și dezvoltare; Implicarea și participarea socială a fiecărei persoane, indiferent de particularitățile sale.

În Centrul de Informare al României, Biblioteca Științifică USARB, directorul Memorialului Ipotești, Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu”, a prezentat Fondul Documentar Ipotești și Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu”. Au fost menționate locurile și monumentele remarcabile ale acestei localități. Totodată, au fost completate colecțiile Centrului de Informare al României cu un set valoros de documente audio-video, reviste, broșuri, seturi de cărți poștale, pliante. La eveniment au participat studenții și masteranzii de la Facultatea de Litere, profesorii de la Catedra de limba română și filologie romanică și Catedra de literatura română și universală.

În cadrul programului de activități dedicat Săptămânii Naționale de Sensibilizare privind Bibliotecile, Zilei Bibliotecarului în Republica Moldova, în Centrul de Documentare a ONU/UE a Bibliotecii Științifice USARB, în colaborare cu Facultatea Științele Educației, Psihologie. Arte a avut loc Lecturiada Studentească – 2017. Tinerii au beneficiat de prilejul de a prezenta cărțile îndrăgite colegilor de la alte facultăți. Studenții au prezentat din *Mama care a avut ochii verzi*, Jim Rohn: *Anotimpurile Vieții*, *Eu sunt femeie*, Aleksandr Duma: *Dama cu camelii*. Cărțile care le-au lecturat nu sunt cele neapărat cele mai bune, dar profund citite pentru a înțelege lucruri esențiale despre cultură, despre cărți și rolul lor în dezvoltarea civilizației umane.

În Centrul de Informare al Uniunii Europene a fost lansat volumul bilingv româno-rus „Femei puternice cu abilități diferite (10 istorii de succes)”, autoare Mariana Țibuleac-Ciobanu, doctor în istorie, cercetător științific superior la Institutul de Istorie al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, blogger, jurnalistă. Cartea a fost scrisă în cadrul inițiativei UN Women Moldova, cu susținerea Guvernului Suediei. Autoarea a elucidat motivele care au stat la baza scrierii acestei cărți, vorbind despre 10 femeii de succes cu diverse dizabilități din diferite regiuni ale Moldovei - luptătoare și eroine în sensul deplin al cuvântului, care știu cum să-și apere drepturile, trăind o viață plină de demnitate. Canțer Nicoletta, lect. univ., Facultatea de Drept și Științe Sociale a apreciat noua apariție editorială drept un bun suport de studiu pentru studenții din anul II și III de la specialitatea de Asistență Socială, accentuând că studenții învață și cunosc aspectele psiho-sociale ale persoanelor cu dizabilități, unele metode de lucru. La

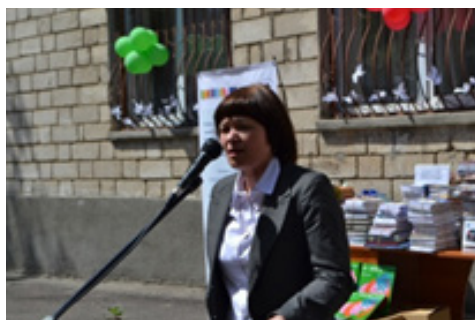

lansarea cărții au participat studenții anului I-III ai Facultății de Drept și Științe Sociale, bibliotecarii USARB.

Membrii Catedrei de științe economice au participat la ore de informare, ore de promovare a resurselor informaționale și documentare de către bibliotecarii formatori din grupurile de lucru Virtualizarea serviciilor și promotorii resurselor infodocumentare. Catedra de limba română și filologie romanică au participat la Trainingul privind utilizarea tehnologiilor informaționale în căutarea și regăsirea informației pentru studiu și cercetare. Peste 430 de bibliotecari din cele 15 raioane din nordul țării au participat la întruniri profesionale.

Bibliotecari universitari au fost încadrați în situația socială actuală cauzată de pandemia COVID-19. Ziua Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile este o ocazie pentru bibliotecari să prezinte cum și în ce mod a adaptat biblioteca și serviciile de informare în timpul pandemiei. Web-ul BȘ USARB a conținut informații în cascadă către personalul academic, cercetători și studenți privind resursele electronice, utilizarea acestora pentru a pregăti materialele de curs, recomandări studenților și cercetătorilor în utilizarea resurselor electronice în munca lor. Pentru susținerea învățării și predării la distanță a fost oferit accesul gratuit la baze de date internaționale: EBSCO, Cambridge University Press, Springer Nature, SAGE, Epigeum, parte a Oxford University Press - 2 programe de formare online, JSTOR – platformă de predare și cercetare cu acces la reviste științifice, platforme de promovare a rezultatelor cercetărilor științifice a comunității academice USARB, Repozitoriul European ZENODO - depozit de date de cercetare cu acces deschis, OPEN LIBRARY - bibliotecă deschisă ce oferă acces la 1,7 milioane de versiune scanate ale cărților, eLIBRARY.RU - cea mai mare bibliotecă digitală a publicațiilor științifice din Rusia. Biblioteca Științifică USARB a pus la dispoziția utilizatorilor serviciul interactiv Bibliotecarul online, plasat pe pagina web a BȘ USARB - un serviciu live de chat, care răspunde într-o formă simplificată la întrebările utilizatorului privind informații generale despre Bibliotecă precum: structură, condiții de acces, servicii, orar, etc.

Bibliotecarii USARB au participat la Campania Națională „Donează o carte pentru a schimba un destin”, cu 254 de volume din diverse domenii pentru biblioteca Fundației „Ecolul Cernobilului”/Centrului „CRIS”. În așa fel, a fost oferită șansa la o nouă și mai bună viață persoanelor afectate de boli oncologice cât și a persoanelor de toate vârstele, suferinde de boli grave de pe urma catastrofei de la Cernobâl de acum 31 de ani. Scopul campaniei l-a constituit sensibilizarea opiniei publice privind necesitățile de reabilitare, integrare, socializare și dezvoltare prin lectură a persoanelor cu nevoi speciale.

În Casa Guvernului a avut loc ședința festivă dedicată Zilei Bibliotecarului / Zilei Naționale de Sensibilizare privind Bibliotecile în Republica Moldova, Zilei Mondiale a Cărții și a Dreptului de Autor.

La eveniment au participat reprezentanți ai Ministerului Educației, Ministerului Culturii, directorul Bibliotecii Naționale a Moldovei, directorul Bibliotecii Științifice USARB, Reprezentanți ai Fundației

Bill & Melinda Gates - Programul Novateca, Mass Media, președintele Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), precum și bibliotecari din diferite regiuni ale țării. Reprezentanții oficiali ai Ministerelor au felicitat bibliotecarii cu ocazia zilei profesionale, dorindu-le sănătate pentru a reuși să-și desfășoare eficient activitatea, bună înțelegere și putere de muncă. Totodată, în cadrul ședinței festive, au fost anunțate rezultatele Concursurilor naționale susținute de către ABRM – „Cel mai bun bibliotecar al anului 2016-2020” și „Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării din anul 2016-2020”. Cinci lucrări ale Bibliotecii Științifice USARB au fost premiate cu diplome la Concursul Național „Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științei informării”. Pe parcursul evenimentului a fost proiectat videospotul „Săptămâna Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile (27 aprilie - 3 mai 2017)”, în sală fiind așezate banere și postere despre Proiectul Erasmus+ Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor.

La 23 aprilie 2018, de Ziua Bibliotecarului, în cadrul evenimentului GALEX 2018, ediția a VIII-a, Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, director Elena Harconița, i-a fost decernat Premiul Național GALEX pentru Cel mai reușit proiect de promovare a imaginii Bibliotecii. 23 aprilie, 2019, Liga Bibliotecarilor „Alexe Rău” din Republica Moldova a decernat Premiul Național GALEX Elenei Harconița, director al Bibliotecii Științifice USARB. Premiile Naționale GALEX, organizate de Liga Bibliotecarilor din Republica Moldova „Alexe Rău” și Biblioteca Națională sunt decernate anual pentru a aprecia meritele personalităților care s-au remarcat prin susținerea și promovarea bibliotecilor, a cărții și a lecturii în Republica Moldova.

15 ianuarie, 2019 - Gala Premiilor anuale în domeniul Culturii a fost organizată de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova cu prilejul Zilei Naționale a Culturii. Premiul „Ion Madan” a fost decernat Elenei Harconița, director

al Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți pentru activitate prodigioasă în domeniul biblioteconomic și bibliografic.

Finalizarea Zilei Naționale de Sensibilizare / Conștientizare privind Bibliotecile „Biblioteca Ta - Progresul Tău” a avut loc la Biblioteca Științifică USARB la 5 mai 2017. Rectoratul a răsplătit munca și efortul depus pentru promovarea culturii cu Diplome din partea USARB pentru activitatea de promovare a cărții și a serviciilor de bibliotecă în comunitate și cu prilejul Zilei Bibliotecarului și a Săptămânii Naționale de Sensibilizare privind Bibliotecile.

Directorul Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă” din Bălți, a venit cu un mesaj de felicitare și Diplome de mulțumire pentru colectivului Bibliotecii Științifice USARB, în semn de înaltă grațitudine și considerație pentru efortul depus la promovarea valorilor literare și naționale, pentru munca neobosită depusă în slujba cărții, pentru puterea de creație și perseverență pe tărâmul biblioteconomic, cu prilejul Zilei Internaționale a cărții și a Bibliotecarului.

Alături de Bibliotecă în organizarea manifestărilor culturale și educaționale au fost cele 4 facultăți ai USARB, un Liceu, oamenii de cultură, poeți, scriitorii locali. Cunoscutul industriaș american Henry Ford spunea: „...A rămâne împreună este un progres. A lucra împreună este un succes!”

Biblioteca Științifică a avut un parteneriat eficient și de succes cu Rectoratul, Asociația Bibliotecarilor din Moldova, bibliotecă, ONG-uri studențești.

Împreună cu Oficiul Erasmus+ Biblioteca Științifică USARB a sărbătorit Ziua Europei în cadrul *Orășelului European*, organizat la Chișinău în data de 13 mai de către Delegația Uniunii Europene. Vizitatorii au găsit în cortul ERASMUS+ informații despre programele finanțate prin ERASMUS+ în care participă USARB și alte universități. Au fost prezentate banere și alte materiale promoționale despre Proiectul: „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului de bibliotecă și reformarea bibliotecilor”, implementat în USARB, precum și Ziua Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile.

Bibliotecarii USARB au participat la evenimentul aniversar „Erasmus+ o poveste de 30 ani” a Programului Erasmus+, desfășurat pe 18 mai, în incinta Palatului Republicii. Organizatori: Oficiul Național Erasmus+ în Moldova și Delegația UE în Republica Moldova. <https://www.facebook.com/GuvernulRepubliciiMoldova/posts/1326853857433379>

Ziua Bibliotecarului, Ziua Națională de Sensibilizarea a fost promovată profesionist și eficient prin activități de marketing online și anume:

- Plasarea pe site-ul USARB și a Bibliotecii Științifice a logoului, care deschide pagina spre conținutul proiectului „Library Network Support Services

Procese și tehnologii bibliotecare

(LNSS): modernising libraries in Armenia, Moldova and Belarus through library staff developm. <http://www.usarb.md>; Postarea informației despre Proiect pe site-ul Ministerului Educației <http://www.edu.gov.md/ro/content/activitateabibliotecilor-din-invatamint-0>, ABRM, CBN, Consiliul Bibliotecilor din Învățământ;

- Publicarea evenimentelor pe site-urile web ale Universității și Bibliotecii. (Inclusiv detaliile Programului, când, unde și ce se poate aștepta audiența, Informații despre accesibilitate);
- Postarea video spoturilor pe YouTube;
- Rețelele sociale (știri despre eveniment pe Twitter, Facebook, Blogs, Instagram, Flickr);
- Trimiterea e-mailurilor despre eveniment cu o lună în avans, apoi repetarea invitației, trimiterea înainte de eveniment, invitații difuzate prin listele de discuții etc.);
- Implicarea presei (o modalitate de a mări dimensiunea audienței);
- Canalele locale de știri (ajută să creeze entuziasm despre evenimentul din comunitate, care oferă diferite modalități de îmbunătățire a imaginii bibliotecii, bibliotecarului, de furnizare de servicii de informare calitative și cel mai important permite un feedback și posibilități de a comunica cu utilizatorii.

Publicitate tipărită:

NATIONAL AWARENESS DAY ON LIBRARIES

Bannere de informare au fost distribuite în Biblioteca Științifică, la diverse conferințe, seminarii, în Casa Guvernului, iar vizitatorii au avut posibilitatea de a cunoaște proiectul, ziua de sensibilizare, informații legate de accesibilitatea bibliotecii, broșuri, calendare, Flyere (cu informații despre proiect); (Partajarea fluturașilor programului LNSS în cadrul bibliotecilor pentru a crește gradul de conștientizare a proiectului prin intermediul comunității academice și al societății); Diseminarea informațiilor pe paginile revistelor: Confluente bibliologice, Bibliouniversitas@abrm.md, Magazin Bibliologic, Dunărea de Jos (România) SlideShare, Materialele Colloquia Professorum, buletine informative și site-uri web ale partenerilor. Publicarea articolelor în diverse ziare și reviste atât în țară cât și peste hotarele ei. Diseminarea informațiilor în cadrul conferințelor științifico-practice internaționale, simpoziunelor, canalelor de comunicare pentru a facilita comunicarea de bază în cadrul Bibliotecii, Universității; comunicare prin anunțuri, întâlniri.

Biblioteca universitară a utilizat la maximum aceste instrumente de comunicare pentru a-și face cunoscută profesia, biblioteca, serviciile și produsele. Sumarul statistic al Zilei Naționale de Sensibilizare privind Bibliotecile este următorul:

Social Media – Facebook – 146 433; Scribd – 237; Odnoklassniki – 1155; Flickr – 946; Slide Share – 1 987; Youtube – 1279; Internet – 42 noutăți; Radioul local-3 regional, național; Televiziunea națională – 3 noutăți.

După cum se observă din datele prezentate, în perioada 2017-2021, a avut loc o creștere substanțială a numărului de participări, accesări ale utilizatorilor implicați. Impactul a fost semnificativ atât pentru participanți, cât și pentru bibliotecari.

Desfășurarea activităților în cadrul proiectului au contribuit la consolidarea poziției Bibliotecii Universitare ca una din principalele instituții în infrastructura universitară, privind sprijinirea și dezvoltarea lecturii, formarea interesului de lectură ca metodă, dezvoltarea cunoștințelor, dezvoltarea abilităților creative ale tineretului.

Referințe bibliografice:

1. HARCONIȚA, Elena, MIHALUȚA, Lina, TOPALO, Valentina. National Library Awareness Day in USARB, 2017 [online] [citată 15 aprilie 2021]. Disponibil: https://www.slideshare.net/libruniv/report-on-national-library-awareness-day-in-usarb-2017?qid=47c8a9b3-c69f-42f3-957c-969ab620def0&v=&b=&from_search=5
2. STOICA, Ion. Bibliotecile în universul comunicării: Opinii. Ipoteze. Certitudini. Cluj Napoca: Ecou Transilvan, 2016, pp. 188-189, pp. 191-192.